

РЕШЕНИЕ

№ 5609

гр. София, 15.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 20.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **7346** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Образувано е по жалба на „Енерго - Про продажби“ АД, ЕИК[ЕИК], представлявано заедно от членовете на УС П. С. С. и Я. М. Д., действащи чрез адв. Н. Л. от САК, срещу Решение № Ц - 19 от 01.07.2022 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, в частта му по раздел II, т. 6.3.1, с която на дружеството са утвърдени цени, по които продава електрическа енергия на крайни битови клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение.

В жалбата се твърди, че Решение № Ц-19/01.07.2022г. в обжалваната част е незаконосъобразно поради противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Основното оплакване на жалбоподателя е, че в ценовото решение не са включени разходите на дружеството за инвестиране в мерки за постигане на индивидуалните цели за енергийни спестявания, което според него противоречи на разпоредбата на чл. 35, ал.2,т.5 от Закона за енергетиката (ЗЕ). Счита и че решението в оспорената му част е в несъответствие с целта на закона. Иска се от съда да отмени като незаконосъобразно Решение № Ц-19/01.07.2022г. в обжалваната част, а преписката да се върне на КЕВР със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. Претендират се разноси. В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Ц. и адв. С., които поддържат жалбата и молят тя да бъде уважена. Подробни доводи са изложени в писмени бележки.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез процесуални представители юрисконсулти М. и Р., оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД, след като се запозна с жалбата, обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, намира следното:

Жалбата е допустима – подадена е в срок, от лице, което е адресат на акта в оспорената част и следователно е легитимирано да го оспори. По същество жалбата е неоснователна.

От фактическа страна се установява следното:

На 30.03.2022г. „Енерго-про продажби“ АД е подало в КЕВР заявление с вх. № Е-13-46-16/30.03.2022г. с предложение за утвърждаване на цени за снабдяване с електрическа енергия, считано от 01.07.2022г., както следва: за продажба на електрическа енергия за битови нужди, присъединени на ниско напрежение: с две скали /дневна – 0,14778 лв./кВтч, нощна – 0,05787 лв./кВтч/, и с една скала - 0,14778 лв./кВтч.

Предложените цени са формирани при следните стойности на ценообразуващите елементи: разходи за закупуване на електрическа енергия – 339 613 хил. лв., в т.ч. разходи за заплащане на цена за задължения към обществото, изчислени в съответствие с утвърдените с Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. на КЕВР цена на обществения доставчик и цена за задължения към обществото; Компонента за дейността – 22 296 хил. лв.; Количества електрическа енергия за снабдяване на крайни клиенти – 2 938 904 MWh.

Дружеството е заявило и следните допълнителни разходи за утвърждаване от КЕВР за ценовия период от 01.07.2022 г. до 30.06.2023 г.: Разходи за енергийна ефективност, свързани с ангажиментите по чл. 35, ал. 2, т. 5 от ЗЕ – 655 хил. лв.; Разходи за несъбираеми вземания в размер на 3,00% от необходимите приходи – 10 857 хил. лв.

Във връзка с постъпилите в КЕВР заявления за утвърждаване на цени, включително и това на жалбоподателя, със заповед № З-Е-1043/ 16.05.2022 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да изготви доклад и проект на решение. Докладът е изготвен и представен от работната група на 23.05.2022г., и е разгледан и приет с решение по Протокол №128 от 27.05.2022 г. на закрито заседание на КЕВР.

С писмо с вх. № Е-13-46-39 от 04.06.2022 г. „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД е представило становище по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

С решение по Протокол № 138 от 03.06.2022г. Комисията е приела проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ и е насрочено обществено обсъждане на проекта, което е проведено на 07.06.2022г.

На 01.07.2022г. в закрито заседание КЕВР е приела процесното Решение № Ц-19, с което по т. 6.3.1 на „Енерго-про продажби“ АД са утвърдени цени, без ДДС, по които продава електрическа енергия на крайни битови клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение, както следва: Две скали, в т.ч. - Дневна 0,11311 лв./кВтч и Нощна 0,02017 лв./кВтч; Една скала - 0,11311 лв./кВтч. Цените са определени при следните ценообразуващи елементи: компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ по чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ – 5,73 лв./MWh; необходими годишни приходи – 257 551 хил. лв. и прогнозни количества електрическа енергия – 2 938 904 MWh.

Решението е прието от Комисията в състав "Енергетика", с мнозинство от 3 гласа, от които 2 – на членовете със стаж в енергетиката.

Видно от изложените в решението мотиви (раздел VIII „Крайни снабдители“) Комисията е възприела единен подход при определяне на необходимите годишни приходи на електроснабдителните дружества. Видно от изложените в тази връзка мотиви, компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ по чл. 10, ал. 5 от НРЦЕЕ е утвърдена в размер на 7% от утвърдената средна покупна цена за електрическа енергия. Посочено е, че необходимите годишни приходи на крайните снабдители за ценовия период отразяват прогнозните разходи за покупка на електрическа енергия за снабдяване на крайните клиенти, изчислени на основата на годишната прогноза за потребление за клиентите, присъединени към съответната мрежа на ниско напрежение и среднопретеглена цена за енергия. Среднопретеглената цена за покупка на електрическа енергия е формирана на база индивидуалните прогнозни количества и цената за закупуване на електрическа енергия от обществения доставчик, към която е прибавена цената за задължения към обществото.

Съобразно възприетия общ подход, Комисията не е включила в цените разходи за енергийна ефективност по индивидуалните цели за енергийни спестявания. Посочено е, че към настоящия момент такива прогнозни разходи не могат да бъдат анализирани с оглед установяване на тяхната обосновааност, тъй като не е налице яснота относно възможностите за тяхното обезпечаване посредством финансиране чрез различни инструменти или комбинация от тях (в т.ч. безвъзмездна финансова помощ, нисколихвени и държавно гарантирани заеми, други финансови стимули за привличане на инвестиции от частния сектор, европейски фондове и програми и т.н.). Изтъкнато е в допълнение, че разпределението на индивидуални цели за енергийни спестявания обхваща освен предприятия от сектор „Електроенергетика“ и такива от сектори като „Топлоенергетика“, „Природен газ“, „Търговия с течни горива“ и „Търговия с твърди горива“, което в комбинация с възможността за свободно прехвърляне на издадени удостоверения за постигнати енергийни спестявания, ще доведе до ситуация крайните клиенти на електрическа енергия да финансират разходи по изпълнени мерки за енергийна ефективност в други сектори и на практика е възможно да доведе до чувствително и необосновано увеличение на цената за задължения към обществото.

Според възприетия общ подход, в цените не са включени и разходи за несъбираеми вземания по съображения, че предприемането на съответни действия за недопускане на възникването на тези разходи чрез способите за събиране на вземания по съдебен ред, уредени в ГПК, е изцяло в обхвата на управленските решения на органите на дружествата. Поради тези причини разходите за несъбираеми вземания попадат в обхвата на чл. 11, ал. 2, т. 14 от НРЦЕЕ и не следва да бъдат признавани в състава на разходите, свързани с лицензионната дейност. Посочено е, че признаването на тези разходи в допълнение към компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ е непазарен подход, поставящ крайните снабдители в привилегировано положение спрямо останалите участници на пазара, които покриват подобни разходи за сметка на маржа си, и подобна мярка би демотивирала дружествата да полагат усилия за събирането на тези вземания.

По искане на жалбоподателя по делото е допусната и изслушана съдебно-икономическа експертиза. Вещото лице е посочило при какви

ценообразуващи елементи КЕВР е определила на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби" АД цените за периода 01.07.2022 г. - 30.06.2023 г. , като е дало заключение, че формулата по чл. 10 от НРЦЕЕ е приложена правилно, че разходът за изпълнение на индивидуалните цели по Закона за енергийната ефективност не е присъщ за лицензионната дейност на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби" АД и не е част от ценообразуващите елементи по формулата от НРЦЕЕ. Обосновало е, че не е възможно да бъде определена индивидуална цел за енергийни спестявания конкретно за процесния период, тъй като той обхваща второто полугодие на 2022 г. и първото полугодие на 2023 г. , а според разпоредбите в ЗЕЕ индивидуалните цели за енергийни спестявания се определят за календарна година. Вещото лице е посочило, че индивидуалната цел за енергийни спестявания за календарната 2022 г. на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби" АД е 4 826 MWh, а за 2023 г. - 5 551 MWh.

Правни изводи

Оспореното решение е прието от компетентен орган, в изискуемата от закона форма и при спазване на административнопроизводствените правила.

Според чл.30, ал.1, т.9 от ЗЕ, на регулиране от Комисията подлежат цените, по които крайните снабдителите продават електрическа енергия на битови крайни клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителна мрежа, на ниво ниско напрежение. С оглед посочената разпоредба определянето на цените, по които „ЕНЕРГО-ПРО Продажби" АД следва да продава електрическа енергия на битови крайни клиенти, е в кръга на материалната компетентност на КЕВР.

Процесното решение е прието на заседание на КЕВР в състав „Енергетика“ при наличие на изискуемия кворум, с единодушие от присъстващите членове, 2 от които са със стаж в енергетиката. За целта е проведено закрито заседание, за което е съставен протокол с отразени в него начин на гласуване на членовете.

Видно от доказателствата по делото, спазена е била и процедурата по приемане на процесното решение, установена в ЗЕ и в Наредба № 1 от 14.03.2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ).

Решението съдържа мотиви, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му.

Съгласно чл.36, ал.3 ЗЕ методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на информация, внасяне на предложенията за цените и утвърждаването на цените, редът за определяне на премиите, методиката за определяне на прогнозната пазарна цена по групи производители в зависимост от първичния енергиен източник, както и редът за определяне на прогнозната пазарна цена за технологични разходи на оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи се определят с наредби за електрическата енергия, топлинната енергия и природния газ, приети от комисията. В случая релевантна е Наредба № 1 от 14.03.2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ).

Спорът между страните основно се свежда до това дали при определяне на цените, по които жалбоподателят продава електрическа енергия на крайни битови клиенти, КЕВР е следвало да вземе предвид и заявените разходи за постигане на индивидуалните цели за енергийни спестявания.

В случая няма спор, че жалбоподателят в качеството си на краен снабдител с електрическа енергия е задължено лице, което е обвързано от определените му индивидуални цели за енергийни спестявания. Същият е заявил пред Комисията

разходи за енергийна ефективност в размер на 655 хил.лв., които претендира да бъдат компенсирани.

Съгласно чл.10, ал.3 от НРЦЕЕ необходимите годишни приходи за дейността "снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител" се изчисляват по следната формула: $НП = E * (Ц_{ср} + Ц. + Кд)$, където: НП са необходимите годишни приходи, лв.; E – количеството електрическа енергия за реализация на регулиран пазар от крайния снабдител, MWh; $Ц_{ср}$ – средната покупна цена на електрическата енергия, лв./MWh; Ц. – цената за "задължения към обществото", лв./MWh; Кд – компонентата за дейността "снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител".

Компонентата за дейността „крайно снабдяване“ включва икономически обосновани разходи и възвръщаемост за съответната дейност и разходи за балансиране и се определя в размер до 7 на сто от утвърдената средна покупна цена за електрическа енергия /ал.5/.

Съгласно чл.13 от НРЦЕЕ признатите от комисията разходи на енергийните предприятия и Фонд "Сигурност на електроенергийната система", наричан по-нататък "ФСЕС", произтичащи от наложените им задължения към обществото, се компенсират чрез цените, които заплащат всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително ползващите електрическа енергия от внос, оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, по механизъм за разпределение на тези разходи по прозрачен начин и/или по друг ред, предвиден в закон.

Вещото лице е дало заключение, че при утвърждаването от Комисията на цените формулата по чл.10 от НРЦЕЕ е правилно приложена. Съдът кредитира изцяло приетата експертиза, тъй като я преценява като обективна, компетентно изготвена и обоснована. Възприемат се изцяло изводите на експерта, че разходите за изпълнение на индивидуалните цели по Закона за енергийната ефективност не се явяват присъщи за лицензионната дейност на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД. Както е посочило вещото лице, в НРЦЕЕ не са посочени детайлно конкретните видове разходи, пряко свързани с всяка от дейностите, подлежащи на лицензиране, с оглед на което преценката за това дали разходите за изпълнение на индивидуалните цели по Закона за енергийната ефективност се явяват присъщи за лицензионната дейност на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД и следва да бъдат включени в компонентата за дейността, респ. в необходимите приходи на дружеството, зависи от спецификата на дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“. Вещото лице е изложило конкретни, ясни и логични мотиви за това, че продажба на електрическа енергия /снабдяване на крайни и битови клиенти/ може да се извърши и без прилагането на мерки за енергийна ефективност, т.е. макар крайните снабдители да са задължени да прилагат такива мерки и това несъмнено да води до разходи за дружеството, те нямат пряко отношение към продажбата на електрическа енергия. В този смисъл разходите на дружеството за изпълнение на индивидуалните цели по ЗЕЕ не са пряко свързани и не са присъщи за лицензионната дейност на крайния снабдител, съответно не са част от ценообразуващите елементи на формулата по чл. 10 от НРЦЕЕ.

Аргумент в подкрепа на горните изводи е и разпоредбата на чл. 35 от ЗЕ, според която енергийните предприятия имат право да предявят искане за компенсиране на разходи, произтичащи от задължения, свързани с изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания съгласно чл. 14, ал. 4, чл. 14а, ал. 4, чл. 15, ал. 6 и чл. 20 от Закона за енергийната ефективност. Тези разходи, в случай че са икономически

обосновани и доказани се включват обаче не в регулираните цени на енергийните предприятия, а в цената за задължения към обществото по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, която е отделна, самостоятелна цена, и се заплаща не само от крайните битови клиенти на регулирания пазар, а и от тези на свободен пазар, както и от операторите на електрически мрежи. Редът, който чл. 35, ал. 3 и ал. 4 ЗЕ предвижда, предполага подаване на периодично заявление пред комисията за компенсиране на съответните разходи, като към заявлението се представят доказателства за тяхното основание и размер. Комисията определя обема за компенсиране за всяко отделно предприятие и общия обем за възстановяване за съответния период. Следователно, ЗЕ предвижда отделен ред за компенсиране на направените от задължените лица разходи за енергийни спестявания. Отделно от това, „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД не е предоставило доказателства за извършени подобни разходи, т.е. няма данни да е изпълнено изискването на чл.35, ал.3 ЗЕ.

На последно място, индивидуалните цели за енергийни спестявания се определят за календарна година, която не съвпада с регулаторния период - 01.07.2022 г. - 30.06.2023 г., т.е. не могат механично да бъдат отнесени към процесния период разходите за определените на дружеството индивидуални цели за енергийни спестявания, тъй като същите се отнасят за календарна година.

Предвид изложеното, Решение № Ц – 19 от 01.07.2022г. в оспорената част се явява законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора следва да бъде отхвърлена претенцията на жалбоподателя за присъждане на сторените по делото разноски, респективно да бъде уважено искането на ответника за юрисконсултско възнаграждение.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София –град, III отделение, 51-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД срещу Решение № Ц - 19 от 01.07.2022 г., издадено от Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта по раздел II, т. 6.3.1.

ОСЪЖДА „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сума в размер на 300 (триста) лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: